

Universitat de Lleida
Centre de Formació Contínua

Senior
UdL

GUIA DOCENT

HISTÒRIA DE CATALUNYA

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA DE CATALUNYA
Nombre de crèdits ECTS	3 ECTS
Coordinació	MONTSERRAT PÉREZ SERRA
Departament/s	HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL
Idioma d'impartició	CATALÀ
Professorat	PÉREZ SERRA, MONTSERRAT

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Descobrir una època plena de contrastos entre una societat violenta, on la guerra quasi era omnipresent, i una societat creadora que s'esforçava en establir els fonaments socials, econòmics, polítics, religiosos,...
2. Mostrar com vivien, pensaven i sentien a l'edat mitjana des d'un punt de vista quotidià per tal de sentir-nos identificats i ser capaços d'entendre el passat per així comprendre més bé el nostre present.
3. Entendre el funcionament d'una societat pluricultural on cristians, jueus i musulmans van compartir un mateix territori i adonar-nos de les seves aportacions.
4. Assolir unes nocions clares dels elements artístics que caracteritzen l'art romànic i gòtic, tot entenent que són resposta d'un pensament social del moment.
5. Tenir la suficient capacitat de sintetitzar tots els coneixements adquirits i demostrar l'habilitat oradora davant els companys a l'hora d'exposar el text o tema escollit.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció a l'assignatura i comentari de la programació de la mateixa.
2. La conquesta musulmana i les seves repercussions sobre el territori.
3. Les torres de guaita com element de defensa.
4. El naixement de les viles medievals.
5. L'art de subsistir i sobreviure de les primeres viles medievals.
6. La guerra. L'arnès del cavaller i els sistemes de defensa i atac.
7. La societat medieval catalana I . El paper dels estaments privilegiats: rei, noblesa i clero.
8. La societat medieval catalana II. El paper dels estaments no privilegiats: burgesos, menestrals i pagesia.

9. Les ordres religioses. Els templers i els hospitalaris.
10. L'art romànic català I.
11. L'art romànic català II.
12. Les fires i mercats. Una necessitat reial?
13. Com es divertien a l'època medieval.
14. La gastronomia i els banquets a Catalunya.
15. Els joglars i trobadors.
16. Jueus, musulmans i cristians.
17. El comerç i la mediterrània.
18. L'esclavitud. Un negoci a nivell europeu.
19. L'art gòtic català I.
20. L'art gòtic català II.
21. El naixement de la Generalitat de Catalunya.
22. Les repercussions de la Pesta Negra.
23. Un nom i uns símbols. Llegenda i història.

Eixos metodològics de l'assignatura

Les sessions consistiran en explicacions del tema en concret. En elles s'exposarà d'una manera distesa i amena la temàtica a tractar amb el recolzament de material gràfic (mapes, textos, PowerPoint,...).

El material gràfic fotocopiats es recollirà a la fotocopiadora de la Universitat de Lleida.

En determinades sessions, 10 minuts abans d'acabar, s'establirà un petit col·loqui per afavorir la participació dels alumnes i poder debatre les diverses opinions al respecte.

Un dissabte per determinar, es realitzarà una sortida facultativa per tal de posar en pràctica els coneixements adquirits al llarg de les classes. D'aquesta manera podrem observar i analitzar in situ aspectes ja comentats i descobrir-ne d'altres.

La sortida inclourà una visita a la ciutat de Cervera, Montfalcò Murallat, i una visita a la torre de Vallferosa, situada al municipi de Torà, dins de la comarca de la Segarra. La durada del recorregut serà d'un dia.

Durant les últimes sessions del quadrimestre s'exposaran oralment els temes o textos dels alumnes.

Sistema d'avaluació

L'avaluació serà continuada i es valoraran els següents aspectes:

Assistència a les sessions: 10%

Participació dels alumnes: 20%

Presentació individual d'un text o tema de qualsevol aspecte de la història de Catalunya relacionat amb l'època medieval. El text és presentat mecanografiat i tindrà una extensió màxima de 5 o 6 folis. El text s'entregarà un mes abans de finalitzar el quadrimestre.

Contingut del text o tema: 60 %

Exposició oral del text o tema: 10%

Bibliografia i recursos d'informació

BALANÀ, P. (1997) *L'Íslam a Catalunya (segles VIII-XII)*. Barcelona: Rafael Dalmau.

BOLÒS, J. (2000) *Catalunya Medieval*. Barcelona: Pòrtic.

BONNASSIE, P. (1979) *Catalunya mil anys enrere* (2 volums). Barcelona: Edicions 62.

CAMPS, M., I CAMPS, M. (1998) *La pesta del segle XV a Catalunya*, Lleida: Edicions i Publicacions de la Universitat de Lleida.

CUADRADA, C. (2001) *La Mediterrània, cruïlla de mercaders (segles XIII-XV)*. Barcelona: Rafael Dalmau.

GONZALVO, G. (1986) *La Pau i la Treva a Catalunya. Origen de les Corts Catalanes*. Barcelona: La Magrana.

RIQUER, M. DE (1968) *L'arnès del cavaller. Armes i armadures catalanes medievals*. Barcelona: Ariel.

RUIZ CALONJA, J. (1998) *Retaule de la vida medieval. Textos catalans coetanis*. Barcelona: Barcanova.

SANS TRAVÉ, J. M. (1996) *Els templers catalans. De la rosa a la creu*. Lleida: Pagès Edicions.

VVAA (1984-1998) *Catalunya Romànica* (27 volums). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

VVAA (2002) *L'Art Gòtic a Catalunya* (3 volums). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Recursos on-line

Biblioteques, arxius, internet.